

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

784. An, & qualiter, dum collatio spectat ad capitulum & Episcopum simul,
vel etiam ad duos alios, fieri possit ab uno sine altero.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

Questio 782. Qualiter collatio facienda de scientia vel conscientia alterius?

Respondeo: In hoc casu collatio fieri nequit, nisi collator prius notificet Titio, vel illum certiorem faciat; nequaquam autem tunc requiritur consilium, consensus aut praesentia Titii, sed sufficit, quod nudam habuerit Scientiam. Gonz. gl. 49. n. 8. citans Bald. in rubr. c. de exercitor. & insit. actione. num. 7. Felin, in c. ex parte, n. fin. de constitut. Tiraq. de l. connub. gl. 7. n. 35. qui tamen n. 36. tradit, quod si ille, cuius Scientia requiritur, est Superior, Scientiam habere vim consensus, & requiri illius consilium.

Questio 783. Qualiter collatio facienda ad supplicationem alterius?

Respondeo: Dum id requiritur, collatio facta non tenet, nisi prius alterius supplicatio praecedat: nam licet preces supplicantis non obligent (cum supplicatio concernat gratiam & meram liberalitatem ejus, cui supplicatur. Lancell. de attent. p. 2. c. 19. n. 25. Maranta de ordine judiciorum. p. 2. actu. 2. tit. de appell. n. 18.) negari tamen non potest, esse obligationem expectandi talem supplicationem; & vel sic collatio non dicetur libera ad effatum. reg. 8. Cancell. cum restringatur mera & libera facultas conferendi, quomodounque collatori placuerit. Gonz. gl. 49. n. 10. & 11.

Questio 784. An, & qualiter dum collatio spectat ad Capitulum, & Episcopum simul (idem videtur esse, dum spectat ad duos alios) fieri possit ab uno sine altero?

Respondeo primò, possit fieri ab eorum uno, & tenebit per unum illorum facta; et quod jus conferendi competit cuilibet in solidum, et si unus non confert, censetur consentire collationi ab altero facta, dum non contradicat, & sic veluti simul cum illo conferre. Lott. l. 2. q. 21. n. 24. Corrad. pr. benef. l. 4. c. 6. nu. 61. citans Mandol. reg. 17. q. 14. Gonz. gl. 45. n. 69. Garc. p. 5. c. 4. n. 42. arque ita facta collatione per quemlibet eorum, statim jus acquiritur proviso; cum sufficiat, alterum non contradicere; licet enim actus sit simultaneus, est tamen in solidum penes utrumque, & sic dividuus respectu exercitii. Corrad. ibid. Lott. loc. cit. n. 25.

2. Respondeo secundò: quin, ut evitetur devolutio ad Metropolitanum, potest Capitulum instanti termino temporis semestris monere Episcopum, eoque negligente solum conferre sine Episcopo. Idem vice versa potest Episcopus. Laym. ad cap. dilectio. de suppl. negl. Pral. De his sparsum alibi plura.

Questio 785. Virum collatio egeat certa verborum forma?

Respondeo: Inspecta juris communis dispositione, in collationibus beneficiorum non exiguntur certa aliqua verborum forma, potestque fieri proviso per quemcunque actum, sive verbo, sive nutu, modò voluntas exprimatur conferentis. Corrad. l. 4. c. 7. n. 15. Lott. l. 2. q. 1. n. 28. & l. 3. q. 19. n. 27. citans Lamb. de jurep. l. 2. p. 3. q. 11. a. 1. n. 9. Selv. p. 3. q. 10. n. 11. & Rotam in Calagurit. beneficii. 22. Junii. 1622.

Questio 786. An collatio indiget litera?

Respondeo primo: quod attinet provisionem seu collationem Apostolicam, tametsi ut Lott. l. 3. q. 1. n. 4. non definit, qui solo verbo absque ulla scriptura velint hunc actum collationis Apostolicę confici, argumento Clem. dudum, de sepult. §. nos etenim. & Gl. ibid. v. verbo, dum totam Principis gratiam stare volunt in ejus lingua (quod non ad omnem gratiam, sed ad eam solum, quæ ex natura nullam exigit scripturam, & quam Princeps vult sine aliquo scripto, referendum declarat Suar. de ll. 1. 8. c. 2. n. 2. & 8. citatus à Lott. d. q. 1. n. 6.) Verius tamen est, hunc actum scripturam exigere. Lott. ibid. n. 7. non enim minus gratia ista seu mandata Apostolica apud Canones vocantur affatus, ut legitur in c. Augustino. 12. q. 2. quam apud leges gratiae & mandata. l. sacri affatus. c. de diversis script. & l. 3. de Episcopali audient. Lott. n. 8. De ratione autem affatus Principis est, ut de ejus rescripto propriā manu confecto constet, juxta cit. l. sacri affatus. Lott. ibid. atque ita conflat Papæ rescripto seu signaturā confici gratiam, ac iude consumni precedentem vacationem beneficij. Lott. n. 15. citans Caſſad. decis. 4. n. 1. de causa possess. & proprietati. & Rotam decis. 4. 18. n. 3. p. 1. divers. Et quidquid sit de forma rescripti, de qua in cit. l. sacri affatus (quam modo videri recessisse ab uso Curia tam apud Pontifices, quam Cæſares, ait Lott. n. 10. ex Salicero ad cit. l. n. 1.) etiam adhuc modò tenaciter obserari, ne aliter gratia hujusmodi per Papam concedantur, quam per illius rescriptum, seu signaturam propriæ ejus manu firmatam, adjectâ primâ literâ proprii nominis, testatur Lott. n. 11. quamvis, ut addit num. 12. minimè negandum sit, signaturam hanc sive rescriptum adjici manu alterius, de mandato tamen ipsius Papæ sub hac forma: concessum in presentia d. N. Papæ. Ex his igitur latis tuto concludi posse, gratiam Apostolicam ad beneficium in toto substantia sua radicari in ipsius Papæ rescripto, id est, in signatura propriæ manu adjectâ supplicationi, unde sortitum est nomen illud; quippe rescriptum dicitur, quasi responsum scriptum ad petitionem alterius, ait Lott. n. 32. Porro hic obserandum diligenter, hanc scripturam seu signaturam, quâ Papa signat supplicationem, atque ita gratiam facit de beneficio, non confundendam cum scriptura seu literis, quas, ut ait Lott. l. 3. q. 2. num. 1. per ipsam illam signaturam, quam Papa tacite mandare videtur, confici secundum ipsum scripturam, ita ut tametsi his literis expeditis videantur conjungi duo actus, rescriptum scilicet seu signatura, & litera vi illius confecta, hi actus tamen considerantur tanquam inter se dividui & penitus separati. Lott. cit. q. 2. n. 11. ex Archid. in proem. 6. decretalium. n. 2. Gemin. §. universitat. n. 3. ac de his literis secūs dicendum; unde 2. Respondeo secundò: quidquid sit de eo, num litera hæ fuit de substantia, aliquibus dicta probatoria secundum Bald. in l. humanum. c. dell. n. 6. & Gomes. ad reg. de non judicando. q. 1. quam alii vocant probatoriam solefitatem, ut Gemin. cons. 209. n. 6. Lott. n. 13. hæ literæ non sunt de forma seu substantia intrinseca gratia seu provisionis Apostolicæ, sed spectant ad simplicem extrinsecum usum, & exequibilitatem gratia, ut Lott. q. 2. n. 1. & 12. citans Rotam decis. 585. n. 2. p. 2. recent. Declaratur nunc hoc ipsum; tametsi enim literæ hæ formam aliquam importent, ita ut ante harum literarum expe-